

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322011431
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2322011431.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Kristíny Ferencziovej, v trestnej veci vedenej proti obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 06.02.2023, č. k. 0T/260/2022-91, na verejnom zasadnutí konanom dňa 26.10.2023 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje vo výroku o treste.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný

A. B. nar. XX.XX.XXXX vo C., Ukrajina
trvale bytom: D. E. XX, F., Ukrajina
t. č. G. XXX

odsudzuje

Podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písmeno l), písmeno j) Trestného zákona, § 38 odsek 3 Trestného zákona, § 56 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona na peňažný trest vo výške 1.000,- (jedentisíc) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, sa obžalovanému ustanovuje náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) mesiace.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona sa obžalovanému ukladá trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v cestnej premávke v trvaní 2 (dva) roky a 6 (šesť) mesiacov.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Galanta rozsudkom zo dňa 06.02.2023, č. k. 0T/260/2022-91 uznal obžalovaného A. B. za vinného, že dňa 26.11.2022 v čase o 16.00 hod. v G. na 31,9 km cesty II/573 v smere od Kolárova na Vlčany viedol po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov ako vodič osobné motorové vozidlo Nissan Note EČ: H., kde zišiel mimo vozovku a pred priechodom pre chodcov narazil do stĺpu spoločnosti Slovak Telekom, a.s., na ktorom bol umiestnený svetelný informačný panel, ktorý upozorňuje na priechod pre chodcov, pričom mu bola dychovou skúškou o 16.24 hod. nameraná hodnota 1,22 mg/l alkoholu v dychu, o 16.42 hod. hodnota 1,14 mg/l alkoholu v dychu a o 16.58 hod. hodnota 1,26 mg/l alkoholu v dychu,

teda vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, čím spáchal úmyselný prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona.

Za to ho súd prvého stupňa odsúdil podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona a § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. j), písm. l) Trestného zákona, na peňažný trest vo výške 1.000 (tisíc) €.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, ustanovil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) mesiace.

Podľa § 61 ods. 2 Trestného zákona mu uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v cestnej premávke v trvaní 1 (jeden) rok a 6 (šesť) mesiacov.

2. Proti tomuto rozsudku podal prokurátor odvolanie, a to podaním zo dňa 16.02.2023, doručeným prvostupňovému súdu dňa 16.02.2023, čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného. Obžalovaný sa práva na podanie odvolania vzdal.

3. Podaním zo dňa 21.02.2023, doručeným prvostupňovému súdu dňa 21.02.2023, prokurátor písomne odôvodnil podané odvolanie nasledovne (skrátene):

3.1. Nestotožňuje sa s druhom a výškou uloženého trestu a ani s odôvodnením jeho uloženia prvostupňovým súdom.

3.2. Prokurátor navrhuje uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody, pretože obžalovaný viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu 2,38 promile, teda v stave ťažkej opitosti. Jednalo sa o stav, ktorý obžalovanému bez akejkoľvek pochybnosti znemožňoval vykonávať túto činnosť a činil ju obzvlášť nebezpečnou. Stupeň opitosti páchatel'a je vždy potrebné zohľadňovať v rámci individualizácie trestnej sankcie.

3.3. Peňažný trest vo výmere 1.000 Eur za daných okolností je trestom, ktorý nie je v súlade so zásadami ukladania trestov definovanými v § 34 ods. 1 Trestného zákona a nasl. Suma 1.000 Eur pri ťažkom stupni opitosti pri vedení motorového vozidla nenapĺňa požiadavku individuálnej ani generálnej prevencie. Uvedené platí rovnako aj pri treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, ktorý je uložený pri samej spodnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby. Krátky nepodmienečný trest odňatia slobody by vyššie uvedené požiadavky jednotlivých zásad ukladania trestov nepochybne naplnil. Rovnako tak súbežne uloženie dlhšieho trestu zákazu činnosti.

3.4. Pri prísnejších trestoch v prípade ohrozovacieho trestného činu podľa § 289 Trestného zákona tieto naopak môžu viesť k tomu, aby si vodič svoju chybu dostatočne uvedomil a už ju nikdy nezopakoval, teda môže byť naplnená preventívna funkcia trestu vo vzťahu k ďalšej trestnej činnosti s nezvratnými následkami.

3.5. Za priestupok spočívajúci vo vedení motorového vozidla pod vplyvom alkoholu prichádza do úvahy sankcia v podobe pokuty 800 Eur a zákaz činnosti do 3 rokov. Súdom uložený trest je v zásade na úrovni sankcie za priestupok, čo nezohľadňuje skutočnosť, že tresty za trestné činy by mali byť logicky prísnejšie ako sankcie za iné druhy deliktov.

3.6. Navrhuje, aby Krajský súd v Tmave v zmysle § 321 ods. 1 písm. d) písm. e), ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste a aby v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku obžalovanému uložil primeraný a zákonný trest.

4. Na rozhodnutie o odvolaní prokurátora nariadil tunajší súd verejné zasadnutie, ktoré sa vykonalo v prítomnosti prokurátora a obžalovaného. Prokurátor na verejnom zasadnutí zotrval na podanom odvolaní. Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že požiadal o splátky peňažného trestu, pretože má výdavky spojené s bývaním, stravou a pod., a preto peňažný trest nevie jednorazovo uhradiť. Navrhol ponechať trest v takej výške, ako ho uložil prvostupňový súd.

5. Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Trestného poriadku ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

6. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal prokurátor ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku o treste, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k týmto zisteniam a záverom.

7. Odvolací súd sa (vzhľadom na odvolanie prokurátora čo do výroku o treste a aj vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného o vine a prijatie takého vyhlásenia súdom prvého stupňa), meritórne zaoberal len preskúmaním napadnutého výroku o treste.

8. Výrok o treste prvostupňový súd odôvodnil tým, že súd mohol obžalovanému uložiť trest odňatia slobody v zákonnej sadzbe do 1 roka. U obžalovaného zistil 2 poľahčujúce okolnosti - viedol pred spáchaním činu riadny život a priznal sa k spáchaniu trestného činu a úprimne ho oľutoval a žiadnu priťažujúcu okolnosť. Pri prevahe poľahčujúcich okolností sa horná hranica trestnej sadzby znížila o jednu tretinu rozdielu hornej a dolnej hranice trestnej sadzby na 8 mesiacov. Čo sa týka druhu trestu, vzhľadom na osobu páchatel'a, ktorý doteraz žil bezúhonným životom a ani v cestnej premávke sa nedopúšťal žiadnych priestupkov, ako aj povahu spáchaného prečinu, ktorý je ohrozovacím trestným činom s trestnou sadzbou do 1 roka, považoval súd za najvhodnejší peňažný trest vo výške približne jeho mesačného zárobku 1 000 € s náhradným trestom odňatia slobody v trvaní 2 mesiace. Trestný zákon síce ustanovuje trest odňatia slobody ako základný a preferovaný druh trestu, avšak pre rôzne prípady, kedy by bol tento trest nevhodný a excesívny, umožňuje aj ukladanie alternatívnych trestov. Podmienečný trest odňatia slobody by bol odôvodnený v prípade, že by súd považoval za potrebné motivovať obžalovaného k vedeniu riadneho života a odradiť ho od páchania ďalšej trestnej činnosti. Obžalovaný si je však vedomý svojho pochybenia, úprimne ho oľutoval, vedie riadny život a nie sú u neho obavy z novej recidívy. Za doslova nevhodný považuje súd obžalobou navrhnutý nepodmienečný trest odňatia slobody z dôvodu nameraného množstva alkoholu. Odhliadnuc od toho, že množstvo alkoholu nameraného pri dychovej skúške nie je úmerné množstvu alkoholu nachádzajúcemu sa v krvi, nebolo súdu ani žiadnym spôsobom preukázané, že vedenie vozidla je o to nebezpečnejšie, o čo viac osoba nafúka, najmä keď vplyv alkoholu na toho ktorého človeka je značne individuálny od osoby k osobe a závislý od mnohých vrodených, dlhodobých aj krátkodobých činiteľov (a teda osoba ktorá má v krvi 1 ‰ alkoholu môže byť v dôsledku toho viac nebezpečná ako osoba ktorá má viac, záležiac od prípadu), a toto má nejakým spôsobom negovať splnenie podmienok podmienečného odkladu výkonu trestu podľa § 49 zákona č. 300/2005 Trestný zákon v znení neskorších predpisov a odôvodňovať uloženie

nepodmienečného trestu odňatia slobody. Keďže sa jedná o úmyselný trestný čin spáchaný v súvislosti s vedením motorového vozidla, uložil súd i trest zákazu činnosti vede

9. Odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd v záujme náležitého zistenia skutkového stavu veci vykonal všetky dôkazy, ktoré mal k dispozícii, a to pri uplatnení všetkých základných zásad, ktoré trestný proces upravujú. Rovnako odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá zákonným požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 168 Trestného poriadku, avšak odvolací súd nepovažuje uložený trest obžalovanému, vo výmere stanovenej prvostupňovým súdom, za primeraný závažnosti spáchanej trestnej činnosti ako aj osobe obžalovaného. K uvedenému odvolací súd uvádza nasledovné:

10. Prvostupňový súd u obžalovaného vzhliadol poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j), písm. l) Trestného zákona, teda že obžalovaný viedol riadny život a k trenému činu sa priznal a jeho spáchanie úprimne oľutoval, pričom nezistil existenciu priťažujúcej okolnosti. Tieto zistenia prvostupňového súdu neboli prokurátorom v podanom odvolaní spochybnené. Prvostupňový súd správne prihliadol na okolnosti spáchaného skutku, ako aj osobu obžalovaného a vyhodnotil, že peňažný trest, ako alternatívny trest, je u obžalovaného spôsobilý dosiahnuť účel trestu, a to súčasne s uložením trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v cestnej premávke.

11. K námietkam prokurátora o možnej neúčelnosti peňažného trestu pre trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona odvolací súd udáva, že pri svojom rozhodovaní musel zohľadniť, že zákonodarca za spáchanie predmetného trestného činu stanovil sadzbu trestu odňatia slobody do 1 roka. Jedná sa tak, z hľadiska stanovenej trestnej sadzby, o prečin, za ktorý z hľadiska generálnej prevencie zákonodarca považoval za postačujúce stanoviť hornú hranicu trestnej sadzby na 1 rok, čím umožnil za jej spáchanie aj uloženie alternatívnych trestov. Nie je úlohou súdu posudzovať správnosť zákonnej úpravy, pretože mu táto úloha ako osobe interpretujúcej a aplikujúcej právo neprináleží. Z rovnakého dôvodu nie je namieste, aby súd zákonnú úpravu možnosti ukladania rôznych druhov trestov zužoval tým, že z hľadiska splnenia generálnej prevencie automaticky vylúči možnosť uloženia iných druhov trestov tzv. alternatívnych trestov, hoci sú splnené zákonné podmienky na ich uloženie. Týmto spôsobom by v prípade konkrétneho páchatel'a výrazne prevažoval prvok generálnej prevencie nad individuálnou prevenciou, čo v právnom štáte nie je želaný stav.

12. V tomto prípade sa v osobe obžalovaného jedná o osobu, ktorá doposiaľ nepáchala trestnú činnosť, nedopustila sa na území Slovenskej republiky spáchania priestupkov na úseku cestnej premávky. Možno tak konštatovať, že spáchanie prejednávaneho trestného činu predstavovalo ojedinelý exces v jeho živote. Keďže obžalovaný sa dopustil spáchania prečinu a doposiaľ na neho nebolo vplyvané žiadnou trestnoprávnou sankciou, nie je daný zákonný dôvod, ktorý by vylučoval dosiahnutie účelu trestu práve uložením alternatívneho trestu, v tomto prípade peňažným trestom. Závažnosť spáchanej trestnej činnosti, spočívajúcej v miere ovplyvnenia vedenia motorového vozidla obžalovaným alkoholom, je podľa názoru odvolacieho súdu nevyhnutné zohľadniť vo výmere ukladaných trestov v rámci ich zákonom stanovenej trestnej sadzby. V tomto kontexte odvolací súd dospel k záveru, že u obžalovaného účel trestu možno dosiahnuť uložením peňažného trestu a trestu zákazu činnosti vo vyššej výmere, ako ho uložil prvostupňový súd.

13. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá prakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Medzi skutočnosťami, na ktoré by v záujme individualizácie trestu mal súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadať, patria napríklad spôsob spáchania činu a jeho následok, miera zavinenia, pohnútky, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, pomery páchatel'a (majetkové, osobné, rodinné pomery, zdravotný stav páchatel'a a jeho rodiny) či možnosť jeho nápravy. Tak ako pri rozhodovaní o vine, aj pri rozhodovaní o treste sa vnútorné presvedčenie súdu vytvára na základe logického úsudku, na zodpovednom a starostlivom zhodnotení každej z okolností prípadu individuálne aj v ich vzájomných súvislostiach a v súhrne. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste.

14. Z vyššie uvedených dôvodov, zohľadňujúc namietané skutočnosti prokurátorom, ktorými poukazuje na závažnosť trestnej činnosti obžalovaného na jednej strane a osobou obžalovaného na strane druhej, dospel odvolací súd k záveru, že účel trestu u obžalovaného možno dosiahnuť aj uložením peňažného trestu. Odvolací súd však zohľadnil vyjadrenia obžalovaného na verejnom zasadnutí ohľadne jeho majetkových pomerov, ktorými odôvodňoval svoju požiadavku na povolenie splátok peňažného trestu a z tohto dôvodu mu nenavyšoval už uložený peňažný trest. Sprísnenie sankcie sa tak zo strany odvolacieho súdu premietlo výlučne do sprísnenia nadväzujúceho trestu zákazu činnosti viesť motorové

vozidlá v cestnej premávke, ktorý mu odvolací súd uložil v trvaní 2 roky a 6 mesiacov, a ktorý považuje odvolací súd za primárny z hľadiska dosiahnutia účelu trestu.

15. Odvolací súd preto vyhodnotil odvolacie námietky okresného prokurátora ako čiastočne dôvodné, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3: 0

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.